

Inicijativa „Građanke za ustavne promjene“

Pravni fakultet u Sarajevu

06.03.2020.

Jadranka Miličević i Vedrana Frašto

Ustav BiH

Općim okvirnim sporazumom za mir u Bosni i Hercegovini, parafiranim 21.11.1995. godine u Daytonu (SAD) i potpisanim 14.12.1995. godine u Parizu dogovorena su osnovna načela državno-pravnog i političkog uređenja Bosne i Hercegovine. Sastavni dio ovog Sporazuma, kao njegov Aneks 4, je Ustav Bosne i Hercegovine, koji osim Preambule ima i 12 članova.

Ustavom su, u Članu 1. određena osnovna načela kao što su kontinuitet, demokratski principi, sastav, promet roba, usluga, kapitala i lica, glavni grad, simboli i državljanstvo Bosne i Hercegovine. Ostalim članovima Ustava određena su i obrađena, između ostalog, pitanja ljudskih prava i fundamentalnih sloboda, nadležnosti i odnosi između institucija Bosne i Hercegovine i entiteta, Parlamentarna skupština, Predsjedništvo, Vijeće ministara, Stalni komitet za vojna pitanja, Ustavni sud, Centralna banka, finansije i budžet, opće odredbe, amandmani, prelazne odredbe i stupanje na snagu

„Građanke za ustavne promjene” je inicijativa osnovana 2014. koja se zalaže za Ustav Bosne i Hercegovine koji će osigurati veću zaštitu ljudskih prava i sloboda, sa posebnim fokusom na rodnu perspektivu. Inicijativa želi da ohrabri sve građane/ke da koriste svoje znanje, energiju i spremnost na uzajamno

Inicijativa je neformalna grupa koja okuplja 35 organizacija civilnog društva i aktivista/kinja koji kontinuirano rade na razumijevanju pojmova pola i roda, mira, slobode i ljudskih prava. Inicijativa je kreirala dokument pod nazivom „Platforma ženskih prioriteta za ustavne promjene sa amandmanima na Ustav BiH iz rodne perspektive” koji se zalaže za senzibilizaciju i promjene Ustava iz rodne perspektive sa vizijom da se ostvari egalitarno i zakonito učešće žena i muškaraca u privatnom i javnom životu u BiH.

Naša vizija je:

Rodno pravedan Ustav BiH za društvo jednakih prava i mogućnosti.

Naša misija je:

„Građanke za ustavne promjene” je inicijativa koja zagovara Ustav BiH koji će obezbijediti veću zaštitu ljudskih prava i sloboda sa posebnim fokusom na rodnu perspektivu.

Inicijativu su pokrenule aktivistkinje i organizacije iz cijele BiH koje žele ohrabriti sve građane i građanke da svojim znanjem, energijom i spremnošću na zajedničko djelovanje doprinesu ostvarivanju ciljeva Inicijative.

Članovi i članice inicijative „Građanke za ustavne promjene” definisali/e su pet prioriteta za koje će se zalagati u procesu reforme Ustava BiH, te su na osnovu njih kreirali rodno odgovorne Amandmane na Ustav.

U prioritete se ubrajaju:

1. Upotreba rodno-odgovornog jezika u Ustavu BiH;
2. Uvođenje afirmativnih mjera u Ustav BiH radi postizanja pune rodne i polne ravnopravnosti;
3. Proširenje postojećeg Kataloga prava odredbama vezanim za jedinstvenu zdravstvenu, socijalnu i porodičnu zaštitu;
4. Veća sudska i pravna zaštita ljudskih prava i sloboda;
5. Princip direktne demokratije primijenjen na proces ustavne reforme.

Članovi i članice inicijative smatraju da reforma Ustava Bosne i Hercegovine mora predstavljati konsenzus, ne samo političkih aktera, nego i svih građana i građanki o najvažnijim pitanjima kojima bi se definisao budući okvir zajedničkog života. S tim u vezi, u ustavni proces moraju se ravnopravno uključiti i žene i muškarci.

Inicijativa organizuje mnogobrojne akcije i aktivnosti kojima želimo probuditi svijest građana/ki i ukazati na potrebu ustavnih promjena, kao i nevidljivosti žena u samom Ustavu BiH.

Mi smo 2014. godine izgradili platformu ženskih prioriteta sa rodnim amandmanima na Ustav i uputili smo je u Parlament.

Dobili smo podršku od Komisije za ostvarivanje ravnopravnosti spolova na državnom nivou i dobili smo, naravno, podršku od Agencije za ravnopravnost spolova. Od 2019. godine mi smo na dnevnom redu ustavnopravne komisije Parlamenta BiH, međutim, mi još čekamo da se ta komisija održi kako bi razmotrila ovu platformu sa rodnim amandmanima

Koordinirajuća organizacija Inicijative je Helsinški parlament građana Banja Luka. Kontakt osoba: Željka Umićević. Osoba za odnose s javnošću/PR Inicijative: Vildana Džekman

Kontakt: +387 51 432 750/752; +387 33 207 561
E-mail: zumicevic@hcabl.org i

gradjankezaustavnepromjene@gmail.com

Potražite nas na Facebook-u i Twitter-u

<https://gradjankezaustavnepromjene.wordpress.com>